

LETO XXIII. Stev. 246
IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNISKO
PODJETJE
'LJUDSKA PRAVICA'
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
Let izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

'LJUDSKA PRAVICA'
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVORODITVE
DO 1. JULIJA 1951 KOT DNEV-
NIK NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z 'BORBO'

ZASEDANJE ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE KONČANO

SMERNICE RAZVOJA OSEBNE
IN DRUŽBENE POTROŠNJE

SKUPŠČINA SPREJELA RESOLUCIJO O PERSPEKTIVNEM RAZVOJU OSEBNE IN SPLOŠNE
POTROŠNJE TER NEKATERE NOVE ZAKONE IN ODLOKE

Predsednik republike je v sredo na Brdu pri Kranju sprejel belgijskega prometnega ministra in enega izmed voditeljev belgijske Socialistične stranke Edouarda Anseela

Beograd, 18. oktobra - Včeraj so na skupni seji obeh domov Zvezne ljudske skupščine sprejeli resoluciji o perspektivnem razvoju osebne in splošne potrošnje. Pred sprejetjem resolucije se je nadaljevala razprava o splošni potrošnji, ki se je začela na predvčerajšnji seji. Poslanci so nadalje poslušali poročilo predsednika odbora za gospodarstvo Mijalka Todorovića o gibanju gospodarstva v prvih devetih mesecih letošnjega leta.

Zvezni svet in Svet proizvajalcev sta nadalje sprejela zakon o prevozu na železnicah. Zakon natančno določa odnose med železnico in njenimi uporabniki ter ureja pravice potnikov.

Indonezijski veleposlanik pri predsedniku republike

Brdo pri Kranju, 18. okt. (Tanjug). Predsednik republike Tito je danes dopoldne tu sprejel izrednega in opolnomočenega veleposlanika Indonezije v Beogradu Sudarsona.

DELO ODBOROV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Osnutki dveh novih zakonov

Ljubljana, 18. oktobra. Na današnji seji sta odbora za zakonodajo Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS na skupni seji poslušala obrazložitev predloga zakona o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč, ki jo je pri-

pravil zastopnik Izvršnega sveta tov. Ingolič, in predlog zakona o varstvu voda, ki ga je obrazložil tov. Beltram.

Odbora sta nato na ločenih sejah obravnavala predložena osnutka dveh novih zakonov. V načelu sta odbora sprejela predloga obeh zakonov ter osvojila amandmaje gospodarskega odbora, razen amandmaja pri 18. členu predloga zakona o varstvu voda. K predlogu zakona o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč pa so člani odbora za zakonodajo Republiškega zbora sprejeli še nekaj novih dopolnitev.

Predvolilna zborovanja na Primorskem

Nova Gorica, 18. oktobra. - V Slovenskem Primorju je bilo nocoj več zaključnih predvolilnih zborovanj. Predsednik Okrajnega odbora SZDL Gorica tovariš Tine Remškar je opoldne govoril delovnemu kolektivu tovarne cementa in salonita »15. septembra« v Anhovem ob Soči, zvečer pa članom SZDL solkanске mestne četrti v Novi Gorici. Uspela in zelo obiskana zaključna predvolilna zborovanja so bila nocoj tudi v Bovcu, Kobaridu in v Idriji.

tarja, ki načeluje posameznemu sekretariatu Izvršnega sveta, pa je moč postaviti člana sveta. Sekretar, ki ni član Izvršnega sveta, ima položaj državnega podsekretarja.

Skupščina je končala delo.

(Resoluciji o perspektivnem razvoju osebne in splošne potrošnje objavljamo na 3. in 4. strani.)

NA SESTANKU NOVINARJEV V DRŽAVNEM SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE

Zainteresirane vlade

so bile predhodno obveščene o ureditvi naših stikov z DR Nemčijo

Beograd, 18. oktobra. (Tanjug) Na rednem sestanku novinarjev v državnem sekretariatu za zunanje zadeve se je danes večina vprašanj, zastavljenih Branku Draškoviću, nanašala na trenutno stanje v stikih med Beogradom in Bonnom ter na položaj na Srednjem vzhodu.

Beograjski dopisnik zahodnonemške časopisne agencije DPA Brehl je prošil za pojasnilo nagega pripoznanja DR Nemčije v odnosu do znanega stališča bonnske vlade. »Upamo,« je odgovoril Branko Drašković, »da bo v ustreznih krogih Zvezne republike Jugoslavanskega ukrepa kot ukrepa, ki prispeva k okrepitvi miru in končnemu cilju samih Nemcev - združitvi Nemčije.« Na vprašanje, ali je jugoslov-

vanska vlada o tem sklepu obvestila vlade Indije, Egipta, Sirije in Burme, je predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve odgovoril: »Omenjene vlade kakor tudi vlade drugih prijateljskih in zainteresiranih dežel, so bile o sklepu naše vlade obveščene.«

Branko Drašković je zavrnil podtikanja nekaterih zahodnih časnikov, da je naša vlada namenoma izbrala 15. oktober, dan pred začetkom zasedanja novega

Zveznega zbora za pripoznanje Vzhodne Nemčije. »Petnajsti oktober je bil izbran povsem slučajno,« je pripomnil. »Ob zaključku razgovorov s predstavniki DR Nemčije je bilo 10. oktobra dogovorjeno, da bo uradno poročilo o tem iz tehničnih razlogov objavljeno 15. oktobra.«

Na vprašanje, kaj lahko reče o raznih pobudah, ki so bile sprožene zadnje dni v zvezi s položajem na Bližnjem vzhodu (o pismu CK KPSZ socialističnim strankam zahodnoevropskih dežel, o Gromikovem pismu Generalni skupščini OZN, o Dullesovi izjavi), je Drašković odgovoril: »Ostrina, v kateri se znova pojavlja vprašanje Bližnjega vzhoda v OZN, kaže, kako velike potencialne nevarnosti krijejo v sebi dogodki na tem področju. Razumljivo je, da to tudi pri nas vzbuja upravičene skrbi. Bilo bi v korist vse mednarodne skupnosti, da bi se vse zainteresirane strani v tem vprašanju sporazumele o nekakšnih osnovnih načelih, med katerimi bi bilo najpomembnejše nevmešavanje v notranje zadeve od zunaj, in pospeševanje mirnih ukrepov za ureditev konkretnih spornih vprašanj med deželami v tem prostoru.«

V zvezi z zahtevo Sirije, naj bi Generalna skupščina OZN posebej obravnavala tudi položaj na Bližnjem vzhodu, je Drašković odgovoril, da se Sirija očitno po pravici čuti ogroženo spritko nenormalnega stanja na njenih mejah. OZN je dolžna z vso pozornostjo proučiti njeno pritožbo.

Bonn pred odločitvijo

glede na naše pripoznanje Vzhodne Nemčije

Bonn, 18. okt. (Tanjug). Politični krogi v Bonnu so danes pričakovali poročilo o reagiranju bonnske vlade na jugoslovansko pripoznanje DR Nemčije. Tukajšnja javnost je opazila, da se uradni krogi že od začetka ne strinjajo z javnostjo in tiskom, pa tudi ne s političnimi strankami, razen z vladno Krščansko-demokratsko unijo glede značaja odgovora Zvezne republike Nemčije na jugoslovanski ukrep.

Zunanji minister Brentano je danes dopoldne na sestanku odbora, v katerem so zastopane vse parlamentarne frakcije zahodnonemškega Zveznega zbora, poročal o mnenju vlade, da bi bilo treba prekiniti diplomatske stike

z Jugoslavijo. Iz krogov odbora prihaja vest, da je po Brentanovem poročilu govornik Svobodnodemokratske stranke dr. Dehler ostro nastopil proti takemu ukrepu. Dehler je v svojem govoru opozoril na svoj obisk pri predsedniku Titu, ki mu je izjavil, da sta Vzhodna in Zahodna Nemčija dve državi in da bi bilo napačno ignorirati to dejstvo. Dr. Dehler je tudi izrazil mnenje, da so razen prekinitve diplomatskih stikov še druge možnosti in da bi bila za takšen ukrep in njegove posledice v polni meri odgovorna zahodnonemška vlada.

Politika zaupanja

Atenski glas o pomenu bližnjega obiska Edvarda Kardelja v Grčiji

Atene, 18. okt. (Tanjug). Grško-jugoslovansko sodelovanje ima na razpolago zelo širok prostor za razvijanje, je poudaril bivši grški minister Pipinelis v članku, ki ga je objavil v časniku »Vima« v zvezi z bližnjim obiskom podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja v Grčiji. Razen prizadevanja, da bi obe deželi še bolj poglobili stike dobrih sosedov, meni Pipinelis, da lahko tudi skupaj nastopata v sodelovanju z drugimi balkanskimi narodi. Naravno in nujno potrebno je, da glavne koristi, ki večje Jugoslavijo z Grčijo, vsako toliko vskladimo in da o njih izmenjamo gledišča. O politiki Jugoslavije poudarja, da je v svojih temeljnih slej ko prej trdna, da je to politika neodvisnosti in prijatelj-skih stikov z vsemi. Naravno je, da uporablja Jugoslavija nove oblike sovjetske politike, da zboljša svoje stike z Moskvo ter vpliva na ravnovesje med Vzhodom in Zahodom, ki je bilo zadnja leta

Vukmanović v Kairu

Kairo, 18. okt. (Tanjug). Jugoslovanska gospodarska delegacija je včeraj iz Adis Abebe odpotovala v Kairo, kjer bo do nedelje gost predsednika Naserja.

Pred odhodom iz Adis Abebe se je Svetozar Vukmanović zahvalil za izredno prisrčen sprejem in opozoril na možnosti za povečanje gospodarskega in tehničnega sodelovanja med obema deželama.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 19. oktobra
Spremenljivo oblačno, proti večeru naraščajoča oblačnost do pretežno oblačnega vremena. Temperatura ponoči med 4 in 8, v Primorju okoli 12, najvišje dnevne temperature do 20 stopinj Celzija.

Naš glas in naše sodelovanje

Jutri bomo vsi upravičenci volili svoje predstavnike v občinski zbor. Prihodnjo soboto bodo volili svoje predstavnike v občinske zbornice proizvajalcev industrijski proizvajalci, v nedeljo pa združniki. S tem bodo končane volitve v nove občinske ljudske odbore.

Volilne priprave so končane. V večini primerov so se na volitve pripravili še kar dobro. Na predvolilnih zborih volitvec ni sodeloval lepo štenilo državljanov, na zborih v podjetjih pa skoraj vsi volilni upravičenci. Na zborih smo izbrali kandidate, se pogovorili o njihovem delu, še pravo posebej pa o delu dosedanjega občinskega ljudskega odbora ter o potrebah kraja, podjetja in občine. Hkrati smo naložili novemu občinskemu odboru, ki bo izpoljen izmed predlaganih kandidatov, naloge za bodoče delo.

Pri vsem tem gre za važno dejstvo. Kandidate smo postavili na zborih volitvec, medtem ko drugod po svetu postavljajo vsaka stranka, ki ji gre za oblast, svoje kandidate celo mimo volje svojih strankarskih pristavev. To pomeni, da smo pri nas šli dalje v demokratičnem sistemu oblasti. Drži, da so v tem pogledu tu pa tam še določene pomanjkljivosti. To je pa prej dokaz nezainteresiranosti volitvec in politične nedelačnosti množičnih organizacij, kajti volitvec so imeli možnost, postavljati kandidate po lastni presoji in upodbenosti.

Velik pomen teh volitev v občinske ljudske odbore, ko prokrat volimo svoje predstavnike v naše nastajajoče komune, je zlasti prišel do izraza na tistih zborih volitvec in v tistih krajevih, kjer se volilci sami zavedajo odločujočega pomena donarstva občinskega ljudskega odbora za gospodarski in splošni napredek svoje občine - namreč odobrenja občinskega ljudskega odbora in vseh njegovih druž-

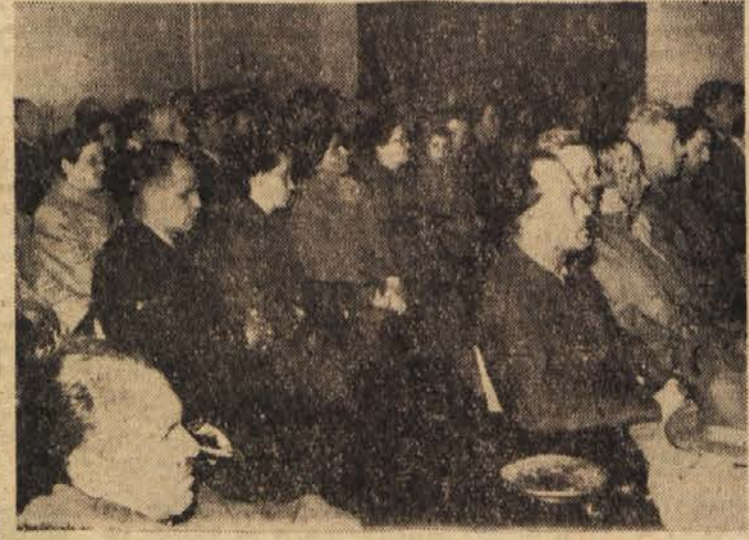
benega upravljanja ob njem. Nikjer ni rečeno, da je volivec opravil svojo dolžnost do občinske skupnosti s tem, da je volil. To je del dolžnosti, patriotična manifestacija in formalna potrditev naše notranje in zunanje politike.

Občinski ljudski odbor bo lahko dobro delal, če bodo z njim sodelovali volitvec, če bodo na zborih volitvec odobrvali ali kritizirali delo svojih izvoljenih predstavnikov, skralka, če bodo odborovo delo spremljali ne le kot pasivni opazovalci, temveč kot ustvarjalni sodelavci.

Naš demokratični sistem pozna že nešteto oblik sodelovanja volitvec s svojim občinskim odborom - od dela v svetih in odborovih komisijah, dela v samoupravnih organih o podjetjih do sodelovanja v krajevnih in šolskih odborih, v hišnih svetih, odborih stanovanjskih skupnosti, potrošniških svetih in do udeležbe v konkretnih akcijah vseh teh družbenopravnih organov.

Področje akcionega sodelovanja je torej izredno obsežno. Naloga naših občinskih skupnosti so mnogokrat zapletene in težavne. Majhna skupina predstavnikov v občini jih vedno, bolj rečeno skoraj v nobenem primeru ne bo mogla rešiti sama. Zato naša dolžnost in naše obveznosti do občine ne prenehajo z volitvami, s tem da smo oddali glas za svojega kandidata, ampak se s tem dejanjem šele pričnejo.

Z udeležbo na volitvah bomo dokazali svojo politično zrelost. Volili bomo torej in izpolnili tiste, ki se nam zdijo najboljše. Manifestirali bomo svojo politično pripravnost, potrdili pravilnost naše politike doma in v mednarodnih odnosih, istočasno pa bomo potrdili, da sprejemamo tudi obveznosti za delo in sodelovanje z našimi izvoljenimi predstavniki. M. St.

Sinoči je volivcem treh bežigradskih terenov v Ljubljani govoril zvezni ljudski poslanec Vlado Krivic. Zlasti obširno je govoril o dosedanjih uspehih in perspektivah razvoja komunalnega sistema. Omenil pa je tudi težave tako materialne kot kadrovske, ki so pestile občine, preden so se materialno okrepile in prišle do sposobnejšega, zlasti višje in srednje kvalificiranega kadra. Tovariš Krivic se je zadržal tudi na uspehih najvažnejših demokratičnih organov ljudskih odborov - svetih, glede bodočih nalog občinskih ljudskih odborov pa je rekel, da bo treba tudi za dosedaj najbolj zastopljene panoge, kot so obrt, trgovina in turizem, najti potrebna materialna sredstva za njihov napredek.

Volitve v občinske odbore - utrjevanje politike življenjskega standarda

John Dos Passos

BUDA JE ZEBLO

Bud je sedel na robu postelje, pretegnil roke in zazelal. Od vsepovsod naokoli se je skozi vonj po potu, kiselkastem dihanju in premočenih oblekah slišalo smrčanje, glasovi ljudi, ki so se premetavali v snu, škripanje posteljnih vzmeti. Dalje stran je skozi mrkobo sijala ena sama samcata električna luč. Bud je zatisnil oči, glava mu je klonila na ramena. O bog, rad bi zaspal. Sladki Jezus, rad bi zaspal. Stisnil je skupaj kolena pod sklenjenima rokama, da ne bi drgetala. Oče naš, ki si v nebesih, rad bi zaspal.

starega travnika, da bi zasadila krompir. Pustil sem ga, da je ležal tam do večera z glavo, zdrobljeno kakor gnila buča. Majhen grm ob plotu ga je zakrival pred cesto. Potem sem ga pokopal, se vrnil v hišo in si napravil lonec kave. Nikoli mi ni dovolil, da bi bil pil kavo. Se pred zoro sem vstal in krenil na pot. Mislim sem si, da bom v velenestu kakor igla v plasti sena in da me ne bo mogoče odkriti. Vedel sem, kje je stari skrival denar. Bil je sveženj, tako velik kakor tvoja glava. Toda bal sem se vzeti več kot deset dolarjev... Se bediš?

zgradbami s črnimi okni. Reka pod njim se je bleščala kakor Rimska cesta nad njim. Tiho in globoko se je razlival sop svetlobe z nekega vlačilca čez vlažno temino. Nekaj voz je priropotal čez most, da je zarobljala ograja in so zabrnele žice kakor kitara. Ko je prispel do vozlišča nadzemne železnice na brooklynski strani, se je zopet vrnil po južnem vozlišču. Vseeno je, kod hodim, saj zdaj ne morem nikamor. Košček modre noči za njim je prišel žareti, kakor prične žareti železo na ognjišču v kovačnici. Za črnimi dimniki in strehami so se pričeli bleščati blede rožasti obrisi predmetnih zgradb. Vsa temina je postajala biserna, topla. Vsi so detektivi, ki me lovijo, vsi ti moški v trdih ozkokrajnikih, boweryski postopači, stare ženske v kuhinjah, gostilničarji, tramvajski sprevedniki, kifeljci, vlačuge, mornarji, pristaniški delavci, pisarniški uradniki... Mislim je, da mu bom povedal, kam je stari skrnil denar, ušivi postopač... Pljunem nanj. Pljunem na vse te preklete detektive. Reka je bila gladka, spolzka kot modro-jeklena cev puške. Vseeno je, kot hodim; sedaj ne morem nikamor. Sence med ladjedelnici in zgradbami so bile kakor pralno modrilo. Jambori so napolnili reko; dim, skrlatno čokoladne barve, mesenorde se je vzdigoval v luči. Sedaj ne morem ti nikamor. V fraku, z zlato verižico za uro, z rdečim pečatnim pristanom se pelje na poroko z Mario Sackett, pelje se v kočiji na magistrat, s štirimi belimi konji, da ga bo župan imenoval za mestnega svetnika; svetloba za njima postaja svetlejša, pelje se v svili in satenu na poroko, pelje se v rožastem plišu in v beli kočiji z Mario Sackettovo poleg sebe, skozi vrste ljudi, ki mahajo s cigarami, se priklanjajo, snemajo riave, trde ozkokrajnike, mestni svetnik Bud se pelje v kočiji, ki je polna diamantov, s svojo milijondolarsko nevesto... Bud sedi na ograji mostu. Sonce je vzšlo za Brooklynom. Okna na Manhattanu so zazarela... Nena-doma trzne, zdrsrne, zajfrta na eni roki, sonce mu slepi oči. Krip mu zastane v grlu, ko pada.

V prihodnjih dneh bo Cankarjeva založba izdala roman znamenitega ameriškega sodobnega pisca Johna Dos Passosa »MANHATTAN TRANSFER«. Naš odlomek je iz tega romana.

ki je govoril. »Vsako pomlad si pravim: znova bom pretolkel pot in obital med plevelom in travo in med kravami, ki prihajajo domov v času molže, pa tega ne stisnim; kakor prilepjen sem tu.«

Postopač je zabrundal. »Ko sem bil še fant, sem bil vedno v družbi z dekletom starega Sacketta. Igrala sva se v stari lednici v Sackettovi hosti in se pogovarjala, kako bova odšla v New York in obogatela, a zdaj sem tu in ne morem dobiti dela in se ne morem iznebiti strahu. Povsod mi sledijo detektivi, ljudje s trdimi ozkokrajnimi klobuki in z značko pod suknjo. Včeraj sem hotel iti z neko vlačugo, toda videla mi je v očeh in me postavila na cesto... Lahko mi je videla v očeh. Sedel je na robu postelje, se sklanjal naprej in sikaje šepetal. Postopač ga je nenadoma zagrabil za zapestje.

Josip Cazi

RDEČI NAGELJ

Ravnatelj šole, stari režimevec go-spod Jovanovič je sedel za mizo, potegnil iz žepa spisek in nas začel klicati po imenih. Na mizi je bila velika čaša s šopkom rdečih nageljnov. Jovanovič je nenadoma umolknil. Kot hipnotiziran je dolgo buljil v ognjeno čašo pred sabo. Nato je planil. Streljaje z očmi izpod velikih osivelih obrvi je vpil s srditim glasom nad vajenskim sbe razredom:

oči najprej one v prvih vrstah šolskih klopi, nato pa je urno in brez besed šinil od klopi do klopi, išoč »velikega krivca«, ki je okrasil mizo z nageljni.

odrezal nazadnje z jasnimi in razločnimi glasom. Vajenec zraven njega je vstal in rekel: — Tudi jaz ne dam svojega! Drug za drugim so vstajali tudi drugi dečki. Oh, vsi so ta hip imeli visoka čela in vzravnanе deške prsi. Stali so v šolskih klopeh kot mlade zelene jabolane, a oči so se jim iskriale kot sonce in zvezde. Zdelo se je, da je pred njihovimi odločnimi in pogumnimi »Tudi jaz ne dam svojega!« drhtel tudi gospod ravnatelj. A v njem se je kuhalo maščevanje. Bil je star radikal, režimevec. Sovražil je te mlade ljudi pred sabo, ker je v njih videl »nacionalne elemente«, ki imajo celo po »Obznani«, velikih aretacijah in nasilju še vedno tako odločno vero v komunizem, čeprav se je le-ta po njegovem mnenju zviljal uklenjen v težkih verigah ter je za železnimi rešetkami čakal svojega neposrednega in popolnega konca. Čakaj, skušal jim bom to razložiti.

Marija Majerova

ČRNSKA PRAVLJICA

Kralj velikega afriškega plemena je popotoval in se ustavil pri nekem mlademu gospodu. Zaelca sta igrali in kralj je zgrabil veliko vosto demazija. Ko se je v svoji vjodnosti postavil od mladega gospoda, ga zalomilo besedo, da mu bo tam izplačal vsu zalomno vosto do zadnjega belica. Pestrne tega mladega gospoda pa posarjena prijant ni mogla prelistiti.

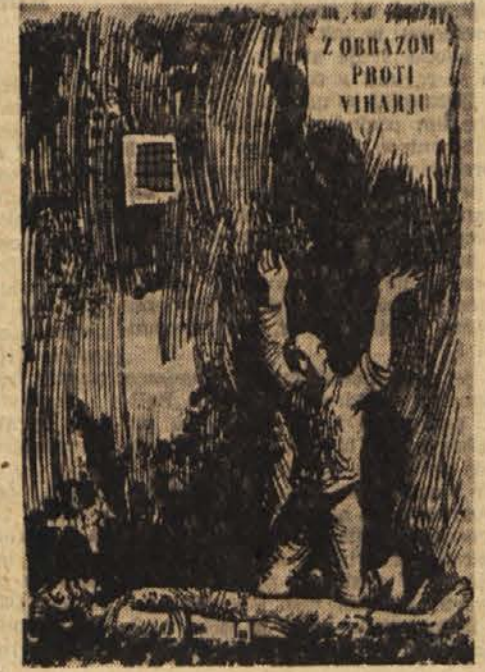
lepoto, je dejal, da je hčere danes spreminil v mačko. Vrata so se odprla in v sobo so prišle tri brne matke; bile pa so si tako podobne, da je mladenci še začel sam nad seboj obupavati. Tedaj je opazil, da vsaka mačka vleče za seboj nitko, ki jo ima privezano okoli tepe — ena izmed njih je imela modro, drugi dve pa rdečo.

Mladina se bo najbrž zelo razveselila zbirke pravljic česke pisateljice Marije Majerove »CAROBNI SVET«, ki jo je izdala Mladinska knjiga.

dell. Kdor mi prinese in vrne mojo obleko, ma obljubljam, da ga danes ne bo zadelo nobena nesreča. Mladi gospodič se je v vsem ravnal po pestrnih naukih in je šele potem, ko je zaslišal te besede, prišel bliže k reki in dejal: »Stu imate svojo obleko, prelepa gospodičana; iztegal sem jo iz rok tatu, ki jo je bil vrniti izmaknil.«

ljubo. Tedaj se je prikazal mladi gospod in ji prinesel obleko, ki jo je, kakor je dejal, zagrabil in odnesel veter daleč stran, kjer jo je slučajno našel, ko se je ujela na trnje. Kraljična je pomislila, kako to, da ji obleko, kadar koli jo izgubi, prinaša vedno isti mladenci. To se ji je steer zdelo čudno, vendar ni nič rekla, ampak obljubila mlade njemu, da mu bo pomagala.

Kraljična je takoj opazila, kako blizu jima je že, in vrgla čez glavo kremenov kamen. Kamen se je razdrobil na štud kosov, iz vsakega kosa pa je zrastle gora, ki je bila višja od Aarova. A tudi te gore niso bile nepremagljiva ovira za dobrega konja, ki je z lahkoto skakal z grebena na greben. Kralj je vpil, ne, rjoval kakor tiger in mahal z mečem, da je svigalo iz njega nekoliko sto in sto bliskov. Vranec se je komaj dotikal zemlje in njegovo vzpetanje je bilo kakor gremenje v oblakih.

V počastitev Oktobrske revolucije je Mladinska knjiga izdala avtobiografsko knjigo Josipa Cazi »Z OBRAZOM PROTI VIKARJU«.

ta veter? Iz Rusije, iz dežele komunistične knute in verig... A kdo so ti komunisti? Morilci svetlega ruskega carja in carice in carskih knežinj. Tudi našega kralja in njegov presvetli dvor bi komunisti hoteli streti. Pa ne bodo. Kralj je že strl njih. Z ognjem in mečem jih je strl. In vsakdo, kdor se mu zoperstavi, bo strl z ognjem in mečem. Da, strl... Za to vam jamčim jaz — pri tem se je gospod Jovanovič junaško potkal na prsi. V tem hipu je stopil predme. Kaj se je dogajalo v moji duši, kaj je razodeval moj obraz, kaj so govorile moje oči? Ne vem. A gospod Jovanovič me je opazoval z nekim sadističnim užitkom, kakor mačka miš... — Podlež! Ljudska smet! Ne dam svojega rdečega nageljna, reci, vpil fajot, — se mi je drl v obraz. Zbal sem se te jeze. Besede so mi udarjale v obraz kakor ledena zrna, a prava nevihta se še ni zllila name. Ravnateljovo izzivanje »Reci, kriči...« je zvonilo v meni z odmevom trme in upora. Prav tako kot vsi tovariši pred menoj sem občutil, da me gleda ves razred, opazuje vsak moj tovariš. Trma me je vedla v upor, čeprav sem vedel, da se bo to zame slabo končalo. — Ne dam svojega promajskega znaka, — sem v kriku vrgel svoj gnev ravnateljju v obraz, — ne dam ga! Kaj mi morete? Ne dam ga... Pri tem sem nagonsko se braneč z obema rokama zakril rdeči nagelj na prsih. V tistem trenutku me je udaril v obraz. Bil je to hladen udarec roke, hladne kakor marmor. V trenutku sem videl, kako se osipljejo zvezde iz mojih oči. Jovanovič me je pustil. Slišal sem njegov jezni glas: — Tudi ti ne daš svojega! Kot furija je šel od mladince do mladince in jim trgal s prsi rdečce nageljne ter delil pri tem levo in desno klofute.

RADIO LJUBLJANA

SPORED
ZA SOBOTO, 19. OKTOBRA 1957
 Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55
 5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) - vmes ob 6.30-6.40 Reklame - 6.40-6.45 Naš jedilnik - 8.05 Lepa melodije - znani napevi - 8.35 Igrata pihalni godbi Ljudske milice - 9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo - 10.10 50 minut simfoničnih plesov - 11.00 Pionirski tednik - 11.15 »Sem fan - 12.00 Opolnarski operni spored - 12.30 Kmečka univerza - 12.40 Vesela godala - 13.15 To in ono - za vas! - 14.20 Zanimivosti in zanimivosti - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 15.40 5 knjižnega trga - 16.00 Glasbene uganke - 17.10 Kaj bo prihodnji teden na sporedu - 17.30 »Zveneli spomini« - 18.00 Okno v svet - 18.15 Kmečka godala - 18.45 Jezikovni pogovori - 19.30 Radijski dnevnik - 19.50 Posebna oddaja pred volitvami v občinski ljudske odbore: Celje, Gorenjska in Dolenjska na večer pred volitvami - 20.05 Zavezen sobotni večer - 22.15 Oddaja za naša izseljenca - 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oddaja za tujino.

II. PROGRAM
 za soboto, dne 19. oktobra 1957
 14.00-15.00 Melodije do melodije - 15.00 Razgovor časa, poročila in vremenska napoved - 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila - 15.25-16.00 Iz jugoslovanske baladne glasbe - 22.15-24.00 Zaplelimo v konec tedna.

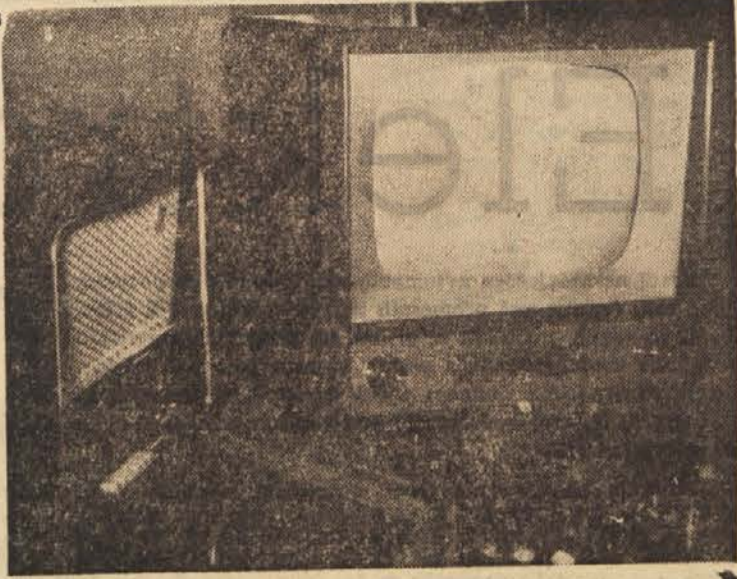
AKADEMIJA ZA GLASBO V LJUBLJANI

razpisuje mesta honorarnih predavateljev za:
 violino, glavni predmet
 violončelo, glavni predmet
 klavir, vzporedni predmet (2 mesti)
 Pravilno kolkovane prošnje z dokumentacijo o strokovni kvalifikaciji, pedagoškem in umetniškem delu ter z življenjepisom sprejema Rektorat Akademije za glasbo, Gospodarska ulica 8/I, vključno do 25. oktobra 1957.
 3445

Zaradi reorganizacije prevoznega parka ugodno prodamo
TOVORNI AVTOMOBIL »FORDSON«
 4-tonski, s pogonom na vsa štiri kolesa, s 5-sedežno kabino in z rezervnim motorjem. - Je v zelo dobrem stanju.
 Vinogradniško gospodarstvo Ljutomer
 3437

ZVEZNA GRADBENA ZBORNICA BEOGRAD — Božidara Adžija 21

razpisuje natečaj za izpolnitve naslednjih delovnih mest v Centru za napredek gradbeništva za:
arhitekta ali gradbenega inženirja
 strokovnjaka za področje stavbeništva, z bogatimi izkušnjami v projektiranju in gradnji, zlasti pa s poznavanjem montažne gradnje in v naprej pripravljenih elementov.
arhitekta
 z bogatimi izkušnjami v projektiranju in izvedbi stanovanjskih objektov s posebnim poznavanjem gradbeno-obrtniških del in instalacij.
gradbenega inženirja
 za nizke gradnje s posebnimi izkušnjami v projektiranju in gradnji cest in letališč, po možnosti pa tudi z izkušnjami v tehničnih melioracijah.
strojnega inženirja
 poznavalca gradbene mehanizacije, z daljšo prakso v gradbeništvu.
strokovnjaka za industrijo gradbenega materiala
 zlasti opekarstva, apna in mavca.
 POGOJI: razen fakultetne izobrazbe je nujno potrebna tudi daljša praksa in pripravljenost za študijsko delo na ustreznem področju in globlje poznavanje gospodarske problematike v gradbeništvu. Hkrati s prošnjo za sprejem predložite tudi seznam svojih strokovnih in znanstvenih del.
 Plača je določena s pravilnikom o plačah Zvezne gradbene zbornice.
 Prijave vložite najkasneje do 5. novembra 1957 na naslov: Zvezna gradbena zbornica, Beograd, Božidara Adžija 21.
 Nastop službe zaželen takoj.
 Za morebitna podrobnejša pojasnila se lahko obrnete na Center za napredek gradbeništva Zvezne gradbene zbornice (telefon 43-661 in 43-592).
 B 432

Potrošniki, radioamaterji, ustanove, trgovska podjetja!

NAJVEČJO IZBIRO RADIJSKIH SPREJEMNIKOV • RADIJSKEGA IN IZOLACIJSKEGA MATERIALA • ELEKTRONK • ZVOČNIKOV • GRAMOFONOV • MIKROFONOV • OJAČEVALCEV • BATERIJ IN ANTEN UKV IN TV VAM NUDI PO UGODNIH CENAH

Trgovsko podjetje
RADIO - CENTER
 LJUBLJANA

NA MALO:
 Camkarjeva cesta 3 — telefon 21-470
 NA VELIKO:
 Dalmatinova ulica 13 — telefon 31-190, 30-572

SPREJEMAMO NAROČILA ZA MAGNETOFONE • TELEVIZIJSKE SPREJEMNIKE IN ELEKTRIČNE MERNE INSTRUMENTE — OBRAČAJTE SE ZA NASVETE IN POJASNILA NA NAŠE PODJETJE!

Uvoz inozemskega materiala po naročilu

POZORI

Izšlo so najnovejšo izdaje:
Zakon o pravnem postopku
 s komentarjem
 Komentar so napisali: dr. Borivoje Poznić, Mihailo Vražič in dr. Franjo Bačič.
 Komentar vsebuje podrobna pojasnila določil novega zakona o pravnem postopku. Smisel vseh teh določil je podan na primeren način, tako da ga je lahko razumeti. Komentar je namenjen praktični uporabi in so pojasnila posameznih določil ilustrirana s primeri iz našega pravnega življenja. V pojasnilih k posameznim členom so naštet tudi drugi členi istega zakona in drugih predpisov, ki so z njimi v zvezi. — Cena 800 dinarjev.

Komentar zakona o razlastitvi
 Božidara Radanovića in dr. Borivoja Poznića
 Komentar vsebuje podrobna pojasnila določil novega zakona o razlastitvi, ki bo v znatno oporo uslužbenecem občinskih in okrajnih ljudskih odborov, republiških organov in sodnikom okrajnih, okrožnih in vrhovnih sodišč, ki v svojem vsakdanjem delu uporabljajo zakon o razlastitvi, kakor tudi uslužbenecem javnega pravobranilstva, advokatom, pravnim referentom in drugim pravnikom. — Cena 400 dinarjev.

Zbirka sodnih odlokov
 Knjiga II., zvezek 1. za leto 1957.
 Ureja uredniški odbor: dr. Aleksandar Goldštajn, dr. Vladimir Kalember in Vitomir Petrović. Urednik dr. Dražen Sesardić.
 Cena 1000 dinarjev.
 Na razpolago je samo še majhno število zbirk sodnih odlokov za leto 1956:
 knjiga I. zvezek 1 — cena 750 dinarjev
 knjiga I. zvezek 2 — cena 750 dinarjev
 knjiga I. zvezek 3 — cena 900 dinarjev

V TEH DNEH BO IZŠLA
Zbirka predpisov o strokovnem usposabljanju delavcev v gospodarstvu
 s pojasnilom
 Zbirko so pripravili: dr. Vojislav Petrović, načelnik, in Dragoslav Ristić, višji referent oddelka za strokovno usposabljanje kadrov v gospodarstvu Sekretariata za delo Zveznega izvršnega sveta.
 Redaktorja: dr. Fedor Bazala, državni svetnik, in dr. Aleksandar Baltić, univerzitetni profesor.
 Zbirka je namenjena predvsem kadrovskim službam gospodarskih organizacij, nato sekretariatu za delo, šolskim in prosvetnim organom, zainteresiranim organom državne uprave, kakor tudi samim delavcem, ki se žele seznaniti z možnostmi, katere jim nudijo predpisi o strokovnem usposabljanju.

Zbirka carinskih predpisov o uvozu — izvozu blaga s strani državljanov
 s tarifo, navodili in pojasnili. To zbirko so priredili: Veljko Petrović, Zivorad Jovanović, Andrija Cetković in Dragomir Stojković.
 Zbirka vsebuje vse predpise o plačilu carine in drugih dajatev na avtomobile, motorna kolesa in vse drugo blago, ki ga prinesejo v državo državljanji ali ga prejmejo iz inozemstva, z navodili in izčrpnim komentarjem.
 Cena 400 dinarjev.
 Naročila sprejema: komercialni oddelek
»URADNEGA LISTA FLRJ«
 BEOGRAD — tekoči račun 1032-T-220.
 Naprtdaj v vseh knjigarnah v državi.
 433

GOSPODINJEI PRIJEDNO PRESENEČENJE

ISOL
 ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

PRODAMO zaradi tipizacije
več kamionov
 3-tonskih, generalno popravljenih, v dobrem stanju, z novimi inozemskimi gumami.
»AVTOPROMET«, KRANJ
 HUJE 51 — telefon 276
 3441

Upravni odbor
MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE
 razpisuje naslednja delovna mesta za:

pomočnika direktorja za organizacijske in analitske posle
 Pogoji: dovršena ekonomska ali pravna fakulteta z bančno prakso na vodilnem mestu. — Plača po uredbi, dopolnilna plača in položajni dodatek.
pravnega referenta
 Pogoji: pravna fakulteta s prakso v bančno-pravnih poslih. — Plača po uredbi, dopolnilna plača in položajni dodatek.

referenta za organizacijo varčevanja
 Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola. — Plača po uredbi in dopolnilna plača.
 Ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja pošljite do 31. oktobra 1957 na tajništvo Mestne hranilnice ljubljanske, Čopova ulica št. 3/II.
 3444

Uprava podjetja
ELEKTRO GORICA V NOVI GORICI
 sprejme v službo večje število visokokvalificiranih in kvalificiranih
elektromonterjev
 za delo na terenu — in visokokvalificiranih in kvalificiranih
elektro instalaterjev
 za delo pri Elektroservisu, z nekajletno prakso
 Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Prošnje za sprejem na delo naj prijavitelci naslovijo na upravo podjetja.
 3435

Splošno gradbeno podjetje »SOGRAD«
 MURSKA SOBOTA
 razpisuje mesto
tehničnega vodje podjetja
 POGOJI: diplomirani gradbeni inženir z vsaj triletno prakso ali gradbeni tehnik s petletno prakso, strokovnim izpitom in pooblastilom za vodenje gradbenih del.
 Nastop službe takoj ali najkasneje do 1. januarja 1958. — Plača po tarifnem pravilniku ter premija po pravilniku o premiranju.
 Interesenti naj vložijo svoje ponudbe pisмено ali ustno na upravo podjetja najkasneje do 1. novembra 1957.
 3436

